

Přezkoumávání hospodaření obcí a novela zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Novela zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Dne 20. 2. 2015 nabyl účinnosti zákon č. 24/2015 Sb., kterým se novelizuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Tato novela (§ 22a) definuje nové správní delikty, kterých se ÚSC a DSO mohou dopustit. Nově je novelou stanovena povinnost poskytovatele dotace nebo návratné finanční výpomoci zveřejnit záměr poskytnout dotaci nebo návratnou finanční výpomoc na podporu stanoveného účelu na portálu veřejné správy a dále povinnost poskytovatele zveřejnit smlouvu o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci na portálu veřejné správy. Nedodržení těchto povinností stanovených v § 10c a § 10d je posuzováno jako spáchání správního deliktu. Podrobnější informace jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Kontroloři krajského úřadu při výkonu přezkoumávání hospodaření ověřují mj. i dodržování povinností stanovených zákonem č. 250/2000 Sb. a zákonem č. 420/2004 Sb. Pokud v zápise z dílčího přezkoumání hospodaření nebo ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření bude kontrolory krajského úřadu uveden nedostatek znamenající, že se obec dopustila takového protiprávního jednání, které má charakter správního deliktu, zahájí krajský úřad v přenesené působnosti správní řízení. Výsledkem tohoto řízení bude příkaz o uložení pokuty, proti němuž bude možné podat odpor ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje nebo rozhodnutí o uložení pokuty, proti němuž bude možné se odvolat k Ministerstvu financí ČR. Součástí příkazu nebo rozhodnutí krajského úřadu bude také uložení povinnosti nahradit náklady správního řízení paušální částkou 1 000 Kč ve smyslu vyhlášky č. 520/2005 Sb.

Otázky a odpovědi obsahující konkrétní správní delikty lze nalézt na webových stránkách Ministerstva financí ČR pro finanční orgány obcí a krajů č. 3/2009 a 4/2009 (<http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/zpravy-mf-pro-obce-a-kraje/2009>).

S ohledem na poznatky získané při přezkoumání hospodaření v minulých letech upozorníme na oblasti, kterým by měla být ze strany obcí věnována pozornost:

- zveřejňování návrhu rozpočtu na úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup, dodržování lhůt,
- zveřejňování návrhu závěrečného účtu **včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření obce na úřední desce** a způsobem umožňujícím dálkový přístup (způsobem umožňujícím dálkový přístup se závěrečný účet zveřejňuje v úplném znění a zpráva o výsledku přezkoumání v celém rozsahu), dodržování lhůt,
- stanovení pravidel rozpočtového provizoria a jejich dodržování,
- provádění změn rozpočtu rozpočtovým opatřením,
- zpracování rozpočtového výhledu.

Přehled porušení zákonných povinností, které se posuzují jako správní delikty dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů

§ 14 Správní delikty

(1) Územní celek se dopustí správního deliktu tím, že

Tabulka č. 1

a) do 15 dnů ode dne projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření auditorem v orgánech územního celku nepředá její stejnopis příslušnému přezkoumávajícímu orgánu podle <u>§ 12 odst. 2</u> ,	§ 12 Přezkoumání auditorem odst. (2) Projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření auditorem se řídí ustanovením o projednání zprávy o ověření účetní závěrky podle zákona upravujícího auditorskou činnost obdobně. Stejnopis zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření auditorem předá územní celek přezkoumávajícímu orgánu do 15 dnů po jejím projednání v orgánech územního celku.
b) v rozporu s <u>§ 13 odst. 1 písm. b)</u> do 15 dnů po projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem 1. nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření nebo v zápise z dílčího přezkoumání, anebo 2. o tom nepodá písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu,	§ 13 Přijetí a plnění opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků odst. (1) písm. b) Územní celek je povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu, a to nejpozději do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech územního celku.
c) v informaci o přijetí opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem neuvede lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření podle <u>§ 13 odst. 2</u> , nebo	§ 13 Přijetí a plnění opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků odst. (2) Územní celek je dále povinen v informacích podle <u>odstavce 1 písm. b)</u> uvést lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření, a v této lhůtě příslušnému přezkoumávajícímu orgánu uvedenou zprávu zaslat.
d) neposkytne auditorovi na jeho žádost veškeré jím vyžadované doklady, jiné písemnosti, informace nebo vysvětlení podle kontrolního řádu.	-

Komentář: „Územním celkem“ se rozumí územní samosprávný celek, městská část hlavního města Prahy, dobrovolný svazek obcí a Regionální rada regionu soudržnosti.

Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

§ 15 Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Územní celek za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zanikne, jestliže o něm příslušný správní orgán

nezahájil řízení do 6 měsíců ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává přezkoumávající orgán.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.

(6) Příjem z pokut je příjmem rozpočtu orgánu, který je uložil.

Přehled porušení zákonných povinností, které se posuzují jako správní delikty dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

§ 22a Správní delikty

(1) **Územní samosprávný celek**, svazek obcí, městská část hlavního města Prahy nebo Regionální rada regionu soudržnosti **se dopustí správního deliktu tím, že**

Tabulka č. 2

a) v rozporu s § 2 odst. 1 nezpracuje rozpočtový výhled	<p style="text-align: center;">§ 2 Nástroje finančního hospodaření</p> <p>1) Finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem.</p>
b) v rozporu s § 10c odst. 1 nezveřejní program	<p style="text-align: center;">Dotace a návratná finanční výpomoc § 10c</p> <p>(1) Poskytovatel zveřejní program na své úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději 30 dnů před počátkem lhůty podle odstavce 2 písm. f). Poskytovatel, kterým je svazek obcí, zveřejní program na úředních deskách členských obcí způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději 30 dnů před počátkem lhůty podle odstavce 2 písm. f). Program se zveřejňuje nejméně po dobu 90 dnů ode dne zveřejnění.</p>
c) v rozporu s § 10d odst. 1 nezveřejní veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci včetně dodatků	<p style="text-align: center;">Dotace a návratná finanční výpomoc § 10d</p> <p>(1) Poskytovatel, s výjimkou svazku obcí, zveřejní veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a její dodatky na své úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy nebo jejího dodatku. Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci do výše 50 000 Kč se nezveřejňuje; pokud uzavřením dodatku k veřejnoprávní smlouvě bude dotace nebo návratná finanční výpomoc zvýšena nad 50 000 Kč, poskytovatel zveřejní veřejnoprávní smlouvu a její dodatek na své úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup do 30 dnů ode dne uzavření dodatku. Veřejnoprávní smlouva včetně dodatků musí být zveřejněna nejméně po dobu 3 let ode dne zveřejnění.</p>
d) v rozporu s § 13 odst. 1 nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria	<p style="text-align: center;">§13 Rozpočtové provizorium</p> <p>1) Nebude-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového</p>

	provizoria.
e) neprovede změny schváleného rozpočtu podle § 16 odst. 2	<p style="text-align: center;">§16 Změny rozpočtu</p> 2) Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, které se evidují podle časové posloupnosti.
f) zpracuje rozpočet v rozporu s § 12 odst. 1	<p style="text-align: center;">§12 Rozpočtová skladba</p> 1) Rozpočet územního samosprávného celku a rozpočet svazku obcí se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.
g) v rozporu s § 14 neprovede rozpis schváleného rozpočtu	<p style="text-align: center;">§ 14 Rozpis rozpočtu</p> 1) Po schválení rozpočtu v zastupitelstvu územního samosprávného celku a orgánech svazku obcí se jeho rozpis provádí neprodleně. 2) Součástí rozpisu rozpočtu je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. 3) Při rozpisu rozpočtu se rozpočet člení podle podrobné rozpočtové skladby.
h) v rozporu s § 15 odst. 1 nevykonává kontrolu svého hospodaření	<p style="text-align: center;">§ 15 Hospodaření podle rozpočtu a kontrola</p> 1) Územní samosprávný celek a svazek obcí uskutečňuje své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a vykonává kontrolu svého hospodaření podle zvláštního právního předpisu upravujícího finanční kontrolu ve veřejné správě po celý rozpočtový rok.
i) v rozporu s § 17 odst. 4 nezajistí přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok	<p style="text-align: center;">§ 17 Závěrečný účet</p> 4) Územní samosprávný celek a svazek obcí jsou povinny dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Přezkoumání hospodaření upravuje zvláštní právní předpis.

(2) Územní samosprávný celek nebo městská část hlavního města Prahy se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s

Tabulka č. 3

a) § 11 odst. 2 zpracuje a schválí rozpočet	<p style="text-align: center;">§ 11 Vypracování rozpočtu územního samosprávného celku</p> <p>2) V případě, že se územní samosprávný celek podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie.</p>
b) § 11 odst. 3 nezveřejní návrh rozpočtu	<p style="text-align: center;">§ 11 Vypracování rozpočtu územního samosprávného celku</p> <p>3) Územní samosprávný celek zveřejní návrh svého rozpočtu po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na úřední desce může být návrh rozpočtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o příjmech a výdajích rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby. Způsobem umožňujícím dálkový přístup se zveřejňuje úplné znění návrhu rozpočtu. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva.</p>
c) § 17 odst. 6 nezveřejní návrh závěrečného účtu	<p style="text-align: center;">§ 17 Závěrečný účet</p> <p>6) Územní samosprávný celek zveřejní návrh svého závěrečného účtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na úřední desce může být návrh závěrečného účtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby a závěr zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Způsobem umožňujícím dálkový přístup se zveřejňuje úplné znění návrhu závěrečného účtu včetně celé zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Připomínky k návrhu závěrečného účtu mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva.</p>

Za správní delikt podle odstavců 1 a 2 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

§ 22b **Společná ustanovení**

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona, kterých se dopustila obec nebo dobrovolný svazek obcí, jehož členem není hlavní město Praha, v prvním stupni projednává v přenesené působnosti krajský úřad, v jehož správním obvodu se obec nachází nebo v jehož správním obvodu má dobrovolný svazek obcí sídlo. Správní delikty podle tohoto zákona, kterých se dopustila městská část hlavního města Prahy, v prvním stupni projednává v přenesené působnosti Magistrát hlavního města Prahy.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona, kterých se dopustil kraj, Regionální rada regionu soudržnosti, hlavní město Praha nebo dobrovolný svazek obcí, jehož členem je hlavní město Praha, v prvním stupni projednává Ministerstvo financí.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil.